

# UDKAST

**Forslag  
til  
Lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors  
informationer <sup>1</sup>**

(Udvidelse af anvendelsesområde og fri adgang til offentlige datasæt med høj  
værdi)

## § 1

I lov nr. 596 af 24. juni 2005 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, som ændret ved lov nr. 551 af 17. juni 2008 og lov nr. 553 af 2. juni 2014, foretages følgende ændringer:

**1.** *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, EU-tidende 2019, nr. L 172, side 56.«

**2.** I § 2, stk. 3, nr. 2, indsættes efter »uddannelses- og forskningsinstitutioner,«: »jf. dog § 11a,«.

**3.** Efter § 2 indsættes:

»§ 2a. Loven omfatter videreanvendelse af eksisterende dokumenter og datasamlinger, som offentlige virksomheder er i besiddelse af, jf. dog stk. 2 og 3.

---

<sup>1</sup> Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, EU-tidende 2019, nr. L 172, side 56.

## UDKAST

Stk. 2. Loven omfatter ikke dokumenter og datasamlinger, som er tilvejebragt uden for anvendelsesområdet for leveringen af tjenesteydelser af almen interesse som fastsat ved lov eller andre retsfor skrifter i medlemsstaterne eller vedrører aktiviteter, der er direkte udsat for konkurrence og derfor undtaget fra reglerne for offentlige udbud.

Stk. 3. Loven omfatter dog kun offentlige virksomheders aktiviteter, der ligger inden for områder, som er underlagt reglerne for offentlige udbud, og hvor offentlige virksomheder

- 1) handler som operatører af offentlige tjenester,
- 2) fungerer som luftfartsselskaber, eller
- 3) handler som EU-redere.«

4. I § 3 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved »offentlige virksomheder« forstås virksomheder, som offentlige myndigheder har en bestemmende indflydelse på ved, at myndigheden enten

- 1) besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital,
- 2) råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt, eller
- 3) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrationsledelse eller tilsynsorgan.«

Stk. 3, 4 og 5 bliver herefter stk. 4, 5 og 6.

5. I § 3 indsættes som *stk. 7*:

»Stk. 7. Ved »dynamiske data« forstås dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer.«

6. I § 4 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Offentlige virksomheder er ikke forpligtet til at overholde denne bestemmelse.«

7. I § 7 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Offentlige myndigheder gør dynamiske data tilgængelige for videreanvendelse umiddelbart efter indsamlingen via egnede API-grænseflader og, hvis det er relevant, i form af massedownloads.

Stk. 4. Hvis tilgængeliggørelsen af dynamiske data for videreanvendelse, jf. stk. 3, umiddelbart efter indsamlingen ville overstige den finansielle og tekniske kapacitet hos den offentlige myndighed og derved pålægge et uforholdsmæssigt stort arbejde, gøres disse dynamiske data tilgængelige for videreanvendelse inden for en tidsfrist eller med midlertidige tekniske begrænsninger, som ikke hæmmer udnyttelsen af deres økonomiske og sociale potentiale uforholdsmæssigt.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder anvendelse på eksisterende dokumenter, som offentlige virksomheder er i besiddelse af, og som er tilgængelige for videreanvendelse.«

8. § 8, *stk. 2*, ophæves og i stedet indsættes:

## UDKAST

»Stk. 2. Der kan ud over gebyret som nævnt i stk. 1 fastsættes en betaling, som helt eller delvis dækker omkostningerne ved selve dokument- eller dataproduktionen, når dokumenter eller datasamlinger er produceret

- 1) som led i en indtægtsfinansieret offentlig produktionsvirksomhed, dvs. hvor den offentlige myndigheds hovedopgave er helt eller delvis indtægtsfinansieret, eller
- 2) af offentlige virksomheder.«

9. I § 8, stk. 3, indsættes efter »Offentlige myndigheder«: »og offentlige virksomheder«.

10. I § 8, stk. 4, 1. pkt., ændres fra »Den offentlige myndighed skal efter anmodning angive beregningsgrundlaget for det fastsatte gebyr.« til: »Offentlige myndigheder og offentlige virksomheder skal efter anmodning angive beregningsgrundlaget for fastsatte gebyrer.«

11. I § 8 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Finansministeren sikrer, at der føres en offentlig liste med de danske myndigheder, der som nævnt i stk. 2 kan fastsætte en betaling, der overstiger de meromkostninger, der er forbundet med at stille dokumenter eller datasamlinger til rådighed for videreanvendelse.

Stk. 6. Videreanvendelsen af følgende dokumenter og datasamlinger skal være gratis for brugerne:

- 1) Datasæt der er opført på listen med datasæt af høj værdi, jf. § 11b, og
- 2) Forskningsdata, jf. § 2, stk. 3, nr. 2, og § 11a, stk. 2.«

12. Efter § 11 indsættes i *kapitel 4*:

### *»Videreanvendelse af forskningsdata*

§ 11a. Ministeren for uddannelse og forskning kan efter aftale med finansministeren fastsætte regler om at øge tilgængeligheden af forskningsdata med vedtagelsen af nationale politikker og relevante foranstaltninger, som sigter mod at gøre alle offentligt finansierede forskningsdata offentligt tilgængelige. Dette gælder både forskning finansieret af det offentlige og forskning udført af offentlige institutioner, hvor der kan være privat finansiering.

Stk. 2. Uden at det berører dokumenter, hvortil tredjemand har intellektuelle ejendomsrettigheder, skal forskningsdata kunne videreanvendes til kommercielle eller ikkekommercielle formål. Dette gælder dog kun for så vidt forskningsdata, der er gjort tilgængelige gennem en institutionel eller emnebaseret datasamling. I denne forbindelse skal der tages hensyn til legitime kommercielle interesser, videndelingsaktiviteter og allerede eksisterende intellektuelle ejendomsrettigheder.

### *Datasæt af høj værdi*

§ 11b. Finansministeren fastsætter nærmere regler om datasæt af høj værdi, der skal være gratis, maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og i form af massedownloads, hvis det er relevant.«

# UDKAST

## § 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

## § 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

### *Bemærkninger til lovforslaget*

#### *Almindelige bemærkninger*

#### **Indholdsfortegnelse**

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund*
3. *Lovforslagets hovedpunkter*
  - 3.1. *Visse offentlige virksomheder er omfattet*
    - 3.1.1. *Gældende ret*
    - 3.1.2. *Åbne-data direktivet*
    - 3.1.3. *Lovforslagets indhold*
  - 3.2. *Forskningsdata*
    - 3.2.1. *Gældende ret*
    - 3.2.2. *Åbne-data direktivet*
    - 3.2.3. *Lovforslagets indhold*
  - 3.3. *Præcisering af formater og dynamiske data*
    - 3.3.1. *Gældende ret*
    - 3.3.2. *Åbne data-direktivet*
    - 3.3.3. *Lovforslagets indhold*
  - 3.4. *Gebyrregler*
    - 3.4.1. *Gældende ret*
    - 3.4.2. *Åbne data-direktivet*

## UDKAST

- 3.4.3. *Lovforslagets indhold*
- 3.5. *Datasæt af høj værdi*
  - 3.5.1. *Gældende ret*
  - 3.5.2. *Åbne data-direktivet*
  - 3.5.3. *Lovforslagets indhold*
- 4. *Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
- 5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
- 6. *Administrative konsekvenser for borgerne*
- 7. *Miljømassige konsekvenser*
- 8. *Forholdet til EU-retten*
- 9. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
- 10. *Sammenfattende skema*

### *1. Indledning*

Formålet med lovforslaget er at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/1024 af 20. juni 2019 (åbne data-direktivet) om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer. Direktivet er optrykt som bilag 2 til lovforslaget. Direktivet er en revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-direktiv I) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/37/EU af 26. juni 2013 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-direktiv II).

Der lægges i lovforslaget bl.a. op til at udvide lovens anvendelsesområde til også at omfatte visse offentlige virksomheder samt forskningsdata. Der foreslås endvidere ændringer af reglerne for opkrævning af gebyrer for at stille offentlige data til rådighed for videreanvendelse, bl.a. ved, at der skal føres en offentlig liste over myndigheder, der undtages fra de generelle gebyrprincipper. Herudover foreslås det, at der skal udvikles ét enkelt adgangspunkt til offentlige data, som skal udstille metadata om offentlige datasæt for at gøre det lettere at finde og anvende offentlige data i Danmark.

## UDKAST

Som et væsentlig element i implementeringen af åbne data-direktivet skal der via en gennemførelsesretsakt udvælges datasæt af høj værdi på tværs af medlemslandene i EU. De udvalgte datasæt skal være gratis, maskinlæsbare og tilgængelige via API-grænseflader.

### *2. Lovforslagets baggrund*

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-direktiv I) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/37/EU af 26. juni 2013 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-direktiv II) indeholder regler for videreanvendelse og midler til i praksis at fremme videreanvendelse af eksisterende dokumenter, som myndighederne er i besiddelse af. PSI-direktiv I er gennemført i dansk ret ved lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-loven, lov nr. 596 af 24. juni 2005). PSI-loven blev ændret ved lov nr. 551 af 17. juni 2008, hvor lovens anvendelsesområde blev udvidet til at omfatte Folketinget og hertil knyttede organer samt domstolene. Baggrunden for denne lovændring var, at Europa-Kommissionen efter vedtagelsen af PSI-loven fra 2005 meddelte Danmark, at både Folketinget og hertil knyttede organer samt domstolene principielt var omfattet af PSI-direktiv I. PSI-direktiv II er gennemført i dansk ret ved lov nr. 553 af 2. juni 2014 om ændring af PSI-loven.

Åbne data-direktivet erstatter PSI-direktiv II og har til formål, at gøre offentlige data lettere tilgængelige for borgere og virksomheder samt fremme innovation og anvendelse af kunstig intelligens baseret på åbne data. Implementeringen af åbne data-direktivet skal skabe fælles og ensartede rammer for adgang til og udstilling af offentlige data på tværs af de europæiske lande.

Baggrunden for det nye åbne data-direktiv er en evaluering fra Europa-Kommissionen i 2017, som viste, at der var sket fremskridt på området, men at der fortsat eksisterer en række uhensigtsmæssige barrierer. Offentlige myndigheder bruger ikke de mest hensigtsmæssige tekniske midler til at viderebringe data i realtid, og dermed bliver det fulde potentiale ved at genbruge offentlige data ikke realiseret.

I forhold til PSI-direktiv II, så udvider åbne data-direktivet anvendelsesområdet til også at omfatte forskningsdata og data fra visse offentlige virksomheder. Desuden stiller åbne data-direktivet krav om, at der skal udarbejdes en national strategi for tilgængeliggørelse af forskningsdata efter FAIR-principperne. Åbne data-direktivet ændrer også reglerne for at opkræve gebyrer for videreanvendelse af offentlige data.

## UDKAST

Åbne data-direktivet skærper PSI-direktivets krav om dokumentation af udstillede data ved blandt andet at gøre det obligatorisk at etablere ét adgangspunkt for data. Bestemmelsen skal bidrage til at understøtte at gøre det lettere at finde data og betingelser for videreanvendelse. Der eksisterer i den gældende PSI-lov i § 11, stk. 3, en bemyndigelse til finansministeren, som muliggør at fastsætte nærmere regler om anvendelse af et datakatalog over offentlige myndigheders dokumenter og datasamlinger. Rigsrevisionen anbefalede i beretning om åbne data fra 2019 finansministeren at forpligte alle ministerier til løbende at indmelde deres åbne datasæt i én bestemt oversigt. Denne bestemmelse bibeholdes til at understøtte dette formål.

Åbne data-direktivet stiller desuden en række krav til udstilling af såkaldte ”dynamiske data”, som skal gøres tilgængelige for videreanvendelse straks efter indsamling, så værdien af eksempelvis aktuelle trafikdata kan udnyttes.

Medlemslandene skal senest den 17. juli 2021 offentliggøre de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre direktivet, jf. direktivets artikel 17. Nærværende lovforslag foreslås at træde i kraft den 1. juli 2021, hvorved åbne data-direktivet er gennemført i dansk ret.

### *3. Lovforslagets hovedpunkter*

PSI-loven omfatter videreanvendelse af dokumenter og datasamlinger, som offentlige myndigheder, herunder offentlige biblioteker, museer og arkiver, er i besiddelse af. PSI-loven gælder derfor ikke kun for åbne data.

Det fremgår af PSI-lovens § 2, stk. 2, at loven ikke omfatter dokumenter og datasamlinger, hvortil tredjemand besidder en immateriel rettighed, eller der er tilvejebragt eller kvalitetsforbedret som led i offentlige myndigheders kommercielle aktiviteter.

Den sidstnævnte undtagelse følger af PSI-direktivet I, jf. artikel 1, stk. 2, litra a og b, hvor det fremgår af litra a, at direktivet kun gælder for offentlige myndigheders offentlige opgaver. De to bestemmelser er med enkelte sproglige præciseringer videreført i åbne data-direktivets artikel 1, stk. 2, litra a og c.

Det fremgår af direktivets betragtninger til bestemmelsen, at aktiviteter, der falder uden for de offentlige opgaver, typisk er tilvejebringelse af dokumenter, der udelukkende udarbejdes og opkræves gebyr for på et kommercielt grundlag og i konkurrence med andre på markedet.

Med direktivet udvides anvendelsesområdet fra det gældende direktiv til også at omfatte bestemte forskningsdata og offentlige virksomheder inden for transport- og forsyningssektoren.

## UDKAST

Det bemærkes, at direktivet ikke berører EU-ret og national ret om beskyttelse af personoplysninger. Det medfører, at EU's databeskyttelsesforordning og den danske databeskyttelseslov altid vil have forrang over bestemmelserne i åbne data-direktivet og PSI-loven.

### *3.1. Visse offentlige virksomheder er omfattet*

#### *3.1.1. Gældende ret*

Efter § 2, stk. 1, finder PSI-loven kun anvendelse på offentlige myndigheder. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at lovforslaget omfatter videreanvendelse af eksisterende dokumenter og datasamlinger, som offentlige myndigheder er i besiddelse af.

#### *3.1.2. Åbne data-direktivet*

Åbne data-direktivet artikel 1, stk. 1, litra b, medfører, at visse offentlige virksomheder bliver omfattet af direktivets anvendelsesområde. Der er tale om en udvidelse af direktivets anvendelsesområde. Udvidelsen begrundes med, at medlemsstaterne ofte overlader leveringen af tjenesteydelser af almen interesse til enheder uden for den offentlige sektor og samtidig bibeholder en omfattende grad af kontrol over sådanne enheder. Det medfører en ringe adgang til videreanvendelse af dokumenter, der er produceret som led i leveringen af tjenesteydelser af almen interesse på en række områder, navnlig i forsyningssektoren. Det mindsker også potentialet for at skabe grænseoverskridende tjenester baseret på dokumenter, som offentlige virksomheder, der leverer tjenesteydelser af almen interesse, er i besiddelse af. Direktivet indeholder ikke en generel forpligtelse til at tillade videreanvendelse af dokumenter, der produceres af offentlige virksomheder, og det vil fortsat være op til den berørte offentlige virksomhed at træffe beslutning om, hvorvidt den vil tillade videreanvendelse, medmindre andet er foreskrevet i åbne data-direktivet eller i EU-ret og national ret. Først når en offentlig virksomhed har gjort et dokument tilgængeligt for videreanvendelse, skal den overholde de relevante forpligtelser i åbne data-direktivet for så vidt angår formater, gebyrer, gennemsigtighed, licenser, ikkediskriminering og forbud mod eneretsaftaler.

#### *3.1.3. Lovforslagets indhold*

Det foreslås, at lovens anvendelsesområde ændres i PSI-loven ved indsættelse af en ny § 2 a, som foreskriver, at visse offentlige virksomheder omfattes af lovens anvendelsesområde.

Ændringen indebærer, at visse dokumenter og datasamlinger som visse offentlige virksomheder er i besiddelse af, kan videreanvendes til kommercielle



## UDKAST

og ikke-kommercielle formål i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser. Uden for lovens anvendelsesområde er offentlige virksomheders dokumenter og datasamlinger, som er tilvejebragt uden for anvendelsesområdet for leveringen af tjenesteydelser af almen interesse som fastsat ved lov eller andre retsfor skrifter eller vedrører aktiviteter, der er direkte udsat for konkurrence, og derfor undtaget fra reglerne for offentlige udbud. Omfattet af lovens anvendelsesområde er kun offentlige virksomheder, der handler som operatører af offentlige tjenester, fungerer som luftfartsselskaber eller handler som EU-redere. Dette vil i praksis betyde at offentlige forsyningsvirksomheder, dvs. gas-, varme-, el- og vandværker, transportvirksomheder, havne, luft-havne, postvæsener og virksomheder, der udvinder olie, gas og kul, foreslås omfattet af PSI-loven.

Det bemærkes, at definitionen af offentlige virksomheder efter direktivet også indføjes i lovforslaget, idet der efter dansk ret ikke er nogen entydig definition af offentlige virksomheder. Det foreslås, at offentlige virksomheder defineres som virksomheder, hvor offentlige myndigheder har bestemmende indflydelse, idet myndigheden besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital, råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt, eller kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrationsledelse eller tilsynsorgan.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

### *3.2. Forskningsdata*

#### *3.2.1. Gældende ret*

Det fremgår af PSI-lovens § 2, stk. 3, pkt. 2, at loven ikke finder anvendelse på uddannelses- og forskningsinstitutioner.

#### *3.2.2. Åbne data-direktivet*

Med åbne data-direktivet udvides anvendelsesområdet i forhold til PSI-direktivet fra 2013 til også at omfatte forskningsdata, jf. åbne data-direktivets artikel 1, stk. 1, litra c. Forskningsdata defineres i denne sammenhæng i åbne data-direktivets artikel 2, stk. 9, som dokumenter i digital form, dog ikke videnskabelige publikationer, som er indsamlet eller produceret som led i videnskabelige forskningsaktiviteter og anvendes som evidens i forskningsprocessen, eller som generelt er accepteret i forskerkredse som nødvendige til validering af forskningskonklusioner og -resultater.

Efter åbne data-direktivets artikel 10, stk. 1, skal medlemsstaterne støtte tilgængeligheden af forskningsdata ved at vedtage nationale politikker og relevante foranstaltninger, som sigter mod at gøre alle offentligt finansierede

## UDKAST

forskningsdata offentligt tilgængelige bl.a. i overensstemmelse med FAIR-principperne (Findable, Accessible, Interoperable og Reusable).

Det bemærkes, at der er igangsat udvikling af en national strategi for data management baseret på FAIR-principperne. Bestemmelsen i åbne data-direktivets artikel 10, stk. 1, vedrører specifikt offentligt finansierede forskningsdata, men det bemærkes i denne sammenhæng, at det kan være problematisk for forskningsudførende institutioner at differentiere mellem projekter, som er finansieret af henholdsvis offentlige og private midler, fordi mange projekter er finansieret med både offentlige og private midler.

Samtidig vil det ud fra en samfundsøkonomisk betragtning være væsentligt at inddrage de private fonde, idet bevillinger fra de private fonde efterhånden udgør en stor del af de samlede investeringer i forskning i Danmark. Således kan det resultere i, at mange værdifulde data vil forblive utilgængelige til ugunst for effektiviteten i forskningen, videndeling og innovation samt løsning af store samfundsmæssige/globale udfordringer, hvis bevillinger fra private fonde undtages.

Supplerende stiller åbne data-direktivet i artikel 10, stk. 2, krav om, at forskningsdata skal kunne videreanvendes til kommercielle eller ikke-kommercielle formål for så vidt de finansieres med offentlige bevillinger, og forskere, forskningsorganisationer eller forskningsfinansierende organisationer allerede har gjort dem tilgængelige gennem en institutionel eller emnebaseret datasamling. Dette krav skal sammenholdes med åbne data-direktivets artikel 6, stk. 6, litra b, som stiller krav om, at videreanvendelsen af forskningsdata skal være gratis for brugerne.

### *3.2.3. Lovforslagets indhold*

Det foreslås, at PSI-lovens anvendelsesområde udvides til at omfatte både forskning finansieret af det offentlige og forskning udført af offentlige institutioner, hvor der kan være privat finansiering. PSI-lovens § 2, stk. 3, 2. pkt., ændres, så forskningsdata ikke længere generelt undtages fra lovens bestemmelser. Forskningsdata vil være omfattet af PSI-lovens øvrige bestemmelser og skal stilles gratis til rådighed for brugerne. Dette gælder dog kun for forskningsdata, der er gjort tilgængelige gennem en institutionel eller emnebaseret datasamling, og under forudsætning af at det ikke forhindres af tredjemands intellektuelle ejendomsrettigheder.

Der indføres en ny bestemmelse i PSI-loven, hvor åbne data-direktivets artikel 10, stk. 1 og 2, transponeres ind med angivelse af, at ministeren for uddannelse og forskning udarbejder den nationale strategi for forskningsdata.

## UDKAST

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

### 3.3. Præcisering af formater og dynamiske data

#### 3.3.1. Gældende ret

Når dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed, jf. § 7 i PSI-loven, skal offentlige myndigheder sikre, at disse er tilgængelige i alle allerede eksisterende sprogversioner og formater, herunder i elektroniske formater. Er det muligt og hensigtsmæssigt skal dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed i formelle, åbne og maskinlæsbare formater sammen med dokumenters og datasamlingers metadata, medmindre det ikke kan klares ved en simpel ekspeditionssag.

Det følger af PSI-lovens § 7, stk. 2, at myndigheder ikke er forpligtet til at fremstille eller tilpasse dokumenter eller til at stille uddrag til rådighed for at efterkomme stk. 1, hvis dette ikke kan klares som en simpel ekspeditionssag.

#### 3.3.2. Åbne data-direktivet

Efter artikel 5, stk. 2, i åbne data-direktivet pålægger medlemsstaterne at tilskynde offentlige myndigheder til at tilgængeliggøre dokumenter i overensstemmelse med princippet om, at de er ”åbne gennem design og standardindstillinger”.

Et af hovedformålene med direktivet er levering af realtidsadgang til dynamiske data via passende tekniske midler, idet hurtig adgang via passende snitflader (API-grænseflader og evt. massedownloads) er afgørende for mulighederne for at realisere potentialet i dynamiske data. API-grænseflader er funktionalitet, der gør det muligt at lave opslag i data, primært for andre it-systemer. Termen massedownloads dækker over muligheden for at hente et antal dataposteringer på en gang i en fil i modsætning til at slå dataposteringerne op enkeltvis via API-grænseflader.

Efter artikel 2 i åbne data-direktivet defineres dynamiske data som dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer, navnlig på grund af deres volatilitet eller hurtige forældelse; data genereret af sensorer betragtes typisk som værende dynamiske data. I direktivets præambel eksemplificeres dynamiske data som bl.a. miljødata, trafikdata, satellitdata, vejrdata og sensorgenererede data.

Åbne data-direktivets artikel 5, stk. 5, stiller krav om, at dynamiske data skal stilles til rådighed for anvendere umiddelbart efter indsamlingen og via API-grænseflader samt evt. massedownloads. Dette krav modificeres dog i bestemmelsens stk. 6, idet en myndighed kan stille dynamiske data til rådighed

## UDKAST

på anden måde, hvis den ikke har økonomisk eller teknisk mulighed for at levere data i realtid via API-grænseflader, så længe mulighederne for at videreanvende data ikke begrænses.

### *3.3.3. Lovforslagets indhold*

Danmark følger overordnet set en formålsbestemt tilgang til åbne data baseret på både internationale og danske erfaringer, som også gør sig gældende i EU's udvælgelse og udstilling af såkaldte datasæt af høj værdi, jf. åbne data direktivets artikel 13 og 14. Der er igangsat initiativer for at sikre, at relevante data er tilgængelige for videreanvendelse, fx via grunddataprogrammet og den nationale AI-strategi.

Det foreslås at inkorporere direktivets krav om udstilling af dynamiske data via API-grænseflader og eventuelt massedownloads. Undtagelsen til dette krav, jf. åbne data-direktivets artikel 5, stk. 6, inkorporeres ligeledes. Det vil det være op til den enkelte myndighed at vurdere, om den kan opfylde API-kravet, eller om der er så væsentlige økonomiske eller praktiske hindringer, at det må udskydes eller helt opgives at opfylde kravet.

Det foreslås endvidere, at direktivets definition af dynamiske data indføres i PSI-loven, hvorefter dynamiske data er dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

### *3.4. Gebyrregler*

#### *3.4.1. Gældende ret*

I § 8 i PSI-loven fremgår det, at gebyrer skal fastsættes efter de eksisterende retningslinjer for prissætning af data, hvilket følger af Finansministeriets vejledning om prisfastsættelse.

Når dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed for videreanvendelse, kan der som hovedregel opkræves et gebyr, der ikke overstiger meromkostningerne ved distribution og eventuel kvalitetsforbedring af dokumenterne og datasamlingerne, herunder etablering af grænseflader, der er nødvendige for at kunne imødekomme ansøgers anmodning.

Med meromkostninger forstås således de yderligere omkostninger, der opstår i forbindelse med distributionen.

## UDKAST

I 2014 blev PSI-loven udvidet til også at omfatte offentlige biblioteker, museer og arkiver. Disse institutioner har ofte typer af omkostninger i forbindelse med at stille dokumenter og datasamlinger til rådighed for videreanvendelse, som ikke er dækket af ordlyden i den gældende § 8, stk. 1, herunder opbevaring, der er nødvendig for at stille dokumenter til rådighed samt afklaring af rettigheder. PSI-lovens § 8, stk. 1, blev derfor ændret og affattet i en mere generel form, så den også dækker sådanne og eventuelle andre typer af omkostninger.

I de få tilfælde, hvor data produceres som led i en indtægtsdækket offentlig produktionsvirksomhed, dvs. hvor den offentlige myndigheds hovedopgave er helt eller delvist indtægtsfinansieret, og datasamlingen følgelig ikke allerede er finansieret over en bevilling, gives der dog mulighed for at opkræve fuld betaling, der også bidrager til at dække omkostningerne ved selve dokument- eller dataproduktionen.

Det følger af bemærkningerne til PSI-lovens § 8, at gebyrbestemmelserne ikke har konsekvenser for bestemmelser i andre love, der fastsætter størrelsen af betaling for videreanvendelse, herunder bestemmelser om betaling, der har skattemæssig karakter.

### *3.4.2. Åbne data-direktivet*

Åbne data-direktivet ændrer reglerne for opkrævning af gebyrer for offentlige data i forhold til det tidligere PSI-direktiv (2013/37/EU).

Intentionen med åbne data-direktivet, herunder ændringerne af gebyrreglerne, er at understøtte, at flest mulige data stilles gratis til rådighed af offentlige myndigheder, jf. den nye formulering af artikel 6, stk. 1. På baggrund af denne ændring må medlemsstaterne fremadrettet og løbende arbejde på i videst muligt omfang at begrænse og gradvist udfase opkrævning af gebyrer.

Ændringen består i, at der i det nye direktiv (artikel 6, stk. 2) er udeladt en undtagelsesbestemmelse for offentlige myndigheder, der skal generere tilstrækkelige indtægter til dækning af en betydelig del af omkostningerne ved indsamling, produktion, reproduktion og formidling. Der er fortsat en undtagelsesbestemmelse i direktivets artikel 6, stk. 2, litra a, der omfatter offentlige myndigheder, som skal generere indtægter til dækning af en betydelig del af omkostningerne til udførelse af deres offentlige opgaver.

Der er i direktivets præambelbetragtning nr. 36 indført en tilføjelse, hvor det fremgår, at den fortsat gældende undtagelsesbestemmelse også vil gælde i de tilfælde, hvor en offentlig myndighed har gjort data tilgængelige som åbne data, men er forpligtet til at generere indtægter til dækning af en betydelig del

## UDKAST

af deres omkostninger i forbindelse med udførelsen af andre offentlige opgaver. Det muliggør, at en myndighed kan undtages for så vidt angår specifikke myndighedsopgaver, uafhængigt af om myndighedens øvrige aktiviteter er offentligt finansieret, fx hvis myndigheder har gjort data tilgængelige som åbne data.

Derudover er medlemsstaterne efter den nye artikel 6, stk. 3, forpligtet til at offentliggøre en liste online over de offentlige myndigheder, der anvender den tilbageværende undtagelsesbestemmelse, jf. artikel 6, stk. 2, litra a.

Baggrunden for åbne data-direktivets indskrænkning af de gældende undtagelser er, at evalueringen af det gældende PSI-direktiv viste, at særligt små og mellem-store virksomheder gav udtryk for, at høje gebyrer på offentlige data udgør en stor barriere.

### *3.4.3. Lovforslagets indhold*

Ændringen af direktivets undtagelsesbestemmelser om gebyrer har til formål at sikre, at det fortsat er muligt at undtage de myndigheder, som skal generere indtægter til dækning af en betydelig del af omkostningerne til udførelse af deres offentlige opgaver, jf. PSI-lovens § 8, stk. 2, hvormed det er muligt for myndigheder i forbindelse med indtægtsdækket virksomhed at opkræve gebyrer, som overstiger de definerede marginale omkostninger.

Der indføres hertil en ny bestemmelse med bemyndigelse til finansministeren, som skal sikre, at der føres en offentlig liste med de danske myndigheder, der anvender den gældende undtagelsesbestemmelse til gebyrreglerne. Det vil kun være tilladt for myndigheder, der er angivet på listen, at opkræve gebyrer, der overstiger de marginale omkostninger.

Efter lovforslaget udvides lovens anvendelsesområde, så loven fremover også vil gælde for visse offentlige virksomheder. Offentlige virksomheders rolle i et konkurrencepræget økonomisk miljø bør anerkendes. De offentlige virksomheder vil derfor fortsat kunne opkræve gebyrer ud over de marginale omkostninger, så længe de offentlige virksomheder fastsætter standardgebyrer og angiver beregningsgrundlaget efter anmodning.

Lovforslaget udvides også til at omfatte forskningsdata, som skal stilles gratis til rådighed. Se nærmere i lovforslagets afsnit 3.2.

### *3.5. Datasæt af høj værdi*

#### *3.5.1. Gældende ret*

I den gældende PSI-lov er der ingen bestemmelser herom.

## UDKAST

### *3.5.2. Åbne data-direktivet*

I åbne data-direktivet defineres datasæt af høj værdi, jf. artikel 2, stk. 10, som dokumenter, hvis videreanvendelse er forbundet med betydelige samfundsmæssige, miljømæssige og økonomiske fordele, navnlig på grund af deres egenhed til at skabe værdiforøgede tjenester, applikationer og nye, anstændige job af høj kvalitet, og på grund af antallet af potentielle modtagere af de værdiforøgede tjenester og applikationer baseret på disse datasæt.

Europa-Kommissionen kan med hjemmel i åbne data-direktivets artikel 14 vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger en liste over særlige typer af datasæt af høj værdi, som offentlige myndigheder og offentlige virksomheder er i besiddelse af. Direktivet har i bilag I fastlagt seks tematiske kategorier, som datasættene skal vælges indenfor. Det drejer sig om geospatiale data, jordobservation og miljø, meteorologiske data, statistik, virksomheder og virksomhedsejerskab, samt mobilitet. Efter åbne data-direktivets artikel 14 kan Europa-Kommissionen ikke stille krav om, at datasæt af høj værdi skal være gratis tilgængelige i forhold til biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver, samt at datasæt af høj værdi kan undtages fra dette krav i op til 2 år fra ikrafttrædelsesdatoen for den relevante gennemførelsesretsakt.

Europa-Kommissionen har beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, jf. åbne data-direktivets artikel 13, som kan tilføje nye tematiske kategorier af datasæt af høj værdi med henblik på at afspejle den teknologiske og markeds-mæssige udvikling.

De udvalgte datasæt skal udstilles gratis på tværs af de europæiske lande. Samtidig skal datasættene være maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og tilgængelige i form af massedownloads, hvis dette er relevant.

### *3.5.3. Lovforslagets indhold*

Da åbne data-direktivets krav, herunder kravene til datasæt af høj værdi, skal implementeres i dansk lov inden 17. juli 2021, er det ikke muligt at indarbejde den vedtagne gennemførelsesretsakt i selve lovteksten.

Da Europa-Kommissionen samtidig har beføjelser til senere hen at igangsætte vedtagelsen af nye gennemførelsesretsakter, er der behov for, at PSI-loven indeholder lovtekniske værktøjer til at kunne håndtere eventuelle krav om udstilling af datasæt.

## UDKAST

Det foreslås derfor, at der i loven indføres en bestemmelse, som bemyndiger finansministeren til at fastsætte nærmere regler om datasæt, der skal være maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og i form af massedownloads, hvis dette er relevant. Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastlægge en liste, som vil bestå af de konkrete datasæt, der fastsættes som datasæt af høj værdi i de vedtagne gennemførelsesretsakter. I flere tilfælde forventes det, at de berørte datasæt allerede vil være udstillet med hjemmel i sektorlovgivning. I tilfælde af at vedtagne gennemførelsesretsakter stiller nye krav til disse, vil det eventuelt være nødvendigt, at sektorlovgivningen også ændres. I de vedtagne gennemførelsesretsakter vil være muligt at dispensere fra kravene til datasæt af høj værdi i en tidsbegrænset periode, hvilket bemyndigelsen også kan anvendes til at fastsætte nærmere regler om.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

#### *4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige*

Det vurderes, at forslaget vil have mindre økonomiske konsekvenser for den offentlige sektor. De estimerede omkostninger vil blive afholdt inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer.

Indfrielsen af de særlige krav til datasæt af høj værdi kan medføre statsfinansielle konsekvenser, afhængig af hvilke datasæt, der udpeges som sådanne. Denne udpegning vil foregå ved en gennemførelsesretsakt. Medlemslandene forventes at blive forelagt listen med datasæt af høj værdi til afstemning primo 2021. De udvalgte datasæt skal udstilles gratis på tværs af de europæiske lande. Samtidig skal datasættene være maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og tilgængelige i form af massedownloads, hvis dette er relevant.

Forslaget kan få statsfinansielle konsekvenser via afledte nationale udgifter til tilpasning af statslige it-systemer.

Forslaget vil få begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige via afledte nationale udgifter til tilpasning af it-systemer og opdatering af den offentlige sektors digitale infrastruktur. Det er de foreslåede nye krav om et nationalt adgangspunkt til metadata om offentlige data og kravene til udstilling af høj værdi datasæt, som kan medføre behov for tilpasninger af eksisterende digital infrastruktur. Det er vurderingen, at disse implementeringskonsekvenser først kan konkretiseres nærmere, når Europa-Kommissionen har fastsat de nærmere krav til høj værdi datasæt i en gennemførelsesretsakt.



## UDKAST

Lovforslaget følger principper for digitaliseringsklar lovgivning.

### *5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*

Åbne data-direktivet er udarbejdet på baggrund af en evaluering fra Europa-Kommissionen i 2017, som viste, at der var sket fremskridt på området, men at der fortsat eksisterer en række uhensigtsmæssige barrierer for genanvendelse af offentlige data.

Det forventes, at forslaget vil gavne den samlede samfundsøkonomi og særligt de små og mellemstore virksomheders muligheder for at anvende data i deres forretning. Lovforslaget vil give bedre adgang til offentlige data for private virksomheder. Der er ikke foretaget skøn over, hvor stor en del af den potentielle økonomiske værdi ved videreanvendelse af offentlige data, der i dag er indfriet i den private sektor. Det vurderes dog, at erhvervslivets forudsætninger for at realisere den økonomiske værdi af offentlige informationer allerede i dag i udstrakt grad er til stede som følge af de eksisterende danske regler for gebyrfastsættelse.

Lovforslaget er konkurrencefremmende, da det sikrer, at der er færrest mulig barrierer for at drive forretning baseret på offentlige data.

Lovforslaget udvider lovens anvendelsesområde til at omfatte offentlige virksomheder og forskningsdata, hvilket vil øge mængden af digitalt offentligt materiale og dermed potentielt skabe grundlag for udvikling af nye produkter og tjenester med digitalt indhold inden for særligt forsynings- og transportsektorerne.

Forslaget vurderes ikke at indeholde erhvervsrettet EU-regulering.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for agil erhvervsrettet regulering, da den forbedrede adgang til offentlige data fx vil give mulighed for udvikling af nye forretningsmodeller.

### *6. Administrative konsekvenser for borgerne*

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

### *7. Miljømæssige konsekvenser*

Forslaget vurderes ikke at have klima- og miljømæssige konsekvenser.

## UDKAST

### 8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (åbne data direktivet), som er en omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiver 2013/37/EU af 26. juni 2013 og 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

### 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [dd. Måned] 2020 til [dd. Måned] 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

[Høringsparter fra høringsliste indføjes]

### 10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Mindre grad
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Mindre grad
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Mindre grad	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Mindre grad	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

## UDKAST

Forholdet til EU-retten	Lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (åbne data direktivet), som er en revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiver 2013/37/EU af 26. juni 2013 og 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ  X

### *Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

#### *Til § 1*

##### **Til nr. 1**

Med forslaget indsættes der en fodnote til PSI-lovens titel, således at det fremgår af hovedloven, at loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (åbne data direktivet).

##### **Til nr. 2**

Efter gældende ret undtages uddannelses- og forskningsinstitutioner fra at skulle videregive dokumenter og datasamlinger, som de er i besiddelse af. Således skal uddannelses- og forskningsinstitutioner efter gældende ret ikke stille data til rådighed for videreanvendelse.

Det foreslås, at § 2, *stk. 3, nr. 2*, ændres således, at der indsættes en henvisning til lovens § 11a, der omhandler videregivelse af forskningsdata. Den foreslåede ændring er begrundet i, at lovens anvendelsesområde udvides med åbne data-direktivet i forhold til PSI-direktivet fra 2013, så det også omfatter forskningsdata, jf. åbne data-direktivets artikel 1, stk. 1, litra c. Ændringen medfører, at forskningsdata ikke længere generelt undtages fra lovens bestemmelser. Ministeren for uddannelse og forskning udarbejder den nationale strategi for forskningsdata.

## UDKAST

Til nr. 3

Efter gældende ret omfatter lovens anvendelsesområde kun dokumenter og datasamlinger, som offentlige myndigheder er i besiddelse af.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 2a i PSI-loven. I *stk. 1* foreslås, at lovens anvendelsesområde udvides til at omfatte visse eksisterende dokumenter og datasamlinger, som visse offentlige virksomheder er i besiddelse af. Disse dokumenter og datasamlinger kan videreanvendes til kommercielle og ikke-kommercielle formål i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser. Direktivet indeholder ikke en generel forpligtelse til at tillade videreanvendelse af dokumenter, der produceres af offentlige virksomheder, og det vil fortsat være op til den berørte offentlige virksomhed at træffe beslutning om, hvorvidt den vil tillade videreanvendelse, medmindre andet er foreskrevet i åbne data-direktivet eller i EU-ret og national ret. Først når en offentlig virksomhed har gjort et dokument tilgængeligt for videreanvendelse, skal den overholde de relevante forpligtelser i åbne data-direktivet for så vidt angår formater, gebyrer, gennemsigtighed, licenser, ikkediskriminering og forbud mod eneretsaftaler.

Det bemærkes, at definitionen af offentlige virksomheder efter direktivet også indføjes i lovforslaget, idet der efter dansk ret ikke er nogen entydig definition af offentlige virksomheder. Her henvises til de specielle bemærkninger nedenfor til lovens § 3. Der henvises til bemærkningen til lovforslagets § 1, nr. 4.

Med *stk. 2* i den foreslåede nye bestemmelse begrænses, hvilke dokumenter der omfattes af loven. Det er således kun dokumenter og datasamlinger i offentlige virksomheders besiddelse, som er tilvejebragt uden for anvendelsesområdet for leveringen af tjenesteydelser af almen interesse som fastsat ved lov eller andre retsfor skrifter. Tilsvarende gælder for dokumenter og datasamlinger, som vedrører aktiviteter, der er direkte udsat for konkurrence. Fælles for alle de undtagne dokumenter og datasamlinger er, at de er undtaget fra reglerne for offentlige udbud.

Med *stk. 3* i den foreslåede nye bestemmelse fastsættes, hvilke offentlige virksomheder der omfattes af PSI-lovens anvendelsesområde, idet kun visse af offentlige virksomheders aktiviteter omfattes. Det indskrænkes ligeledes, hvilke områder der omfattes, idet kun områder, der underlagt reglerne for offentlige udbud er omfattet. Det er således kun offentlige virksomheder, der handler som operatører af offentlige tjenester, fungerer som luftfartsselskaber, eller handler som EU-redere, der er omfattet af loven. Dette vil i praksis betyde at offentlige forsyningsvirksomheder, der foreslås omfattet af PSI-loven. Denne kategori af offentlige virksomheder dækker over gas-, varme-, el-

## UDKAST

og vandværker, transportvirksomheder, havne, lufthavne, postvæsener og virksomheder, der udvinder olie, gas og kul.

Til nr. 4

Efter gældende ret er der ikke nogen entydig definition på, hvad der anses som værende offentlige virksomheder. Åbne data-direktivets artikel 1, stk. 1, litra b, medfører, at visse offentlige virksomheder bliver omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Det foreslås på den baggrund, at der i PSI-lovens § 3 indsættes et nyt *stk. 3*, som fastsætter en definition på, hvad der anses som værende en offentlig virksomhed, således at retstilstanden er klar. Det foreslås, at offentlige virksomheder defineres som virksomheder, hvor offentlige myndigheder har bestemmende indflydelse, idet myndigheden besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital, råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt, eller kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrationsledelse eller tilsynsorgan. Der er tale om en konkret vurdering, og det er tilstrækkeligt til at være omfattet af definitionen, hvis en myndighed må anses for at have bestemmende indflydelse på en virksomhed, fordi et af de ovenstående kriterier er opfyldt.

Den foreslåede udvidelse af lovens anvendelsesområde er begrundet i, at medlemsstaterne ofte overlader leveringen af tjenesteydelser til enheder uden for den offentlige sektor. Dette medfører et behov for at sikre, at der er adgang til videreanvendelse af dokumenter og datasamlinger, der er produceret som led i leveringen af tjenesteydelser af almen interesse på en række områder, navnlig i forsyningssektoren.

Til nr. 5

I gældende ret skal dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed, jf. § 7 i PSI-loven. I denne forbindelse stilles der ikke krav til, at myndighederne skal gøre dynamisk data tilgængeligt for offentligheden.

Det foreslås, at der i PSI-lovens § 3 indsættes et nyt *stk. 7*, som fastsætter en definition på dynamisk data, således at forslaget til § 7 bliver mere gennemsigtig, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8. Lovforslaget omfatter dermed også dynamisk data for at efterleve artikel 5, stk. 2, i åbne data-direktivet, hvor dynamisk data defineres som dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer. Det omfatter dermed data som dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer, navnlig på grund af deres volatilitet eller hurtige forældelse. Data gene-

## UDKAST

reret af sensorer betragtes typisk som værende dynamiske data. Dette kan eksempelvis være data som bl.a. miljødata, trafikdata, satellitdata, vejrdata og sensorgenererede data.

Til nr. 6

I PSI-lovens § 4 foreslås det, at der indsættes et nyt *stk.* 7, som bestemmer, at offentlige virksomheder er ikke forpligtet til at overholde denne bestemmelse, hvilket medfører, at offentlige virksomheder ikke er forpligtet til at stille dokumenter og datasamlinger til rådighed for videreanvendelse i overensstemmelse med de regler, som gælder for offentlige myndigheder.

Til nr. 7

Efter gældende ret stilles ikke særlige krav til, hvordan offentlige myndigheder skal gøre dynamiske data tilgængelige for videreanvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk.* 3 i PSI-lovens § 7, som fastsætter, at dynamiske data skal være tilgængelige. Offentlige myndigheder skal gøre dynamisk data tilgængelig for videreanvendelse umiddelbart efter indsamlingen. Dette skal gøres via egnede API-grænseflader, eller hvor det er relevant i form af massedownloads.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt *stk.* 4, der begrænser kravet om tilgængeliggørelse af dynamisk data ud fra myndighedernes eventuelle finansielle og tekniske begrænsninger. Altså vil myndighederne kunne begrænse mængden af dynamisk data ud fra finansielle og tekniske betragtninger. Dette gælder, hvis tilgængeliggørelsen af dynamisk data pålægger myndigheden et uforholdsmæssigt stort arbejde. Myndigheden skal dog gøre dynamiske data tilgængelig efter en tidsfrist eller med midlertidige tekniske begrænsninger, som ikke hæmmer udnyttelsen af deres økonomiske og sociale potentiale uforholdsmæssigt.

Der foreslås indsat i *stk.* 5, at PSI-lovens § 7, stk. 1-4, ligeledes er gældende for dokumenter og datasamlinger, som offentlige virksomheder er i besiddelse af, og som er tilgængelige for videreanvendelse.

Til nr. 8-10

Efter gældende ret er offentlige virksomheder ikke omfattet af PSI-lovens anvendelsesområde og derfor ikke omfattet af gebyrprincipperne i PSI-lovens § 8.

Det foreslås, at PSI-lovens § 8, *stk.* 2, ophæves, og at den nye bestemmelse omformuleres, således at det fremgår, at offentlige virksomheder også er omfattet af bestemmelsen. Det foreslås tilsvarende, at det indsættes i PSI-lovens

## UDKAST

§ 8, *stk. 3 og 4*, at offentlige virksomheder også er omfattet af disse bestemmelser, som fastsætter, hvilke gebyrer der kan opkræves ved videreanvendelse af dokumenter og datasamlinger, som er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Til nr. 11

Det fremgår af § 8, *stk. 2*, i PSI-loven, at myndigheder, som producerer dokumenter eller datasamlinger som led i en indtægtsfinansieret offentlig produktionsvirksomhed, kan fastsætte en betaling, som går ud over gebyret nævnt i § 8, *stk. 1*. Betalingen skal fastsættes efter de eksisterende retningslinjer for opkrævning af gebyrer for videreanvendelse af data, hvilket følger af Finansministeriets vejledning om prisfastsættelse.

Åbne data-direktivet har ændret reglerne for opkrævning af gebyrer for offentlige data i forhold til det tidligere PSI-direktiv (2013/37/EU). Ændringen af direktivets undtagelsesbestemmelser om gebyrer har til formål at sikre, at det fortsat er muligt at undtage de myndigheder, som skal generere indtægter til dækning af en betydelig del af omkostningerne til udførelse af deres offentlige opgaver.

Det foreslås derfor, at der indføres et nyt *stk. 5*, hvorefter finansministeren bemyndiges til at føre en offentlig liste med de danske myndigheder, der anvender den gældende undtagelsesbestemmelse til gebyrreglerne. Det vil kun være tilladt for myndigheder, der er angivet på listen, at opkræve gebyrer, der overstiger de meromkostninger, der er forbundet med at stille dokumenter eller datasamlinger til rådighed for videreanvendelse.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at det sikres at gældende ret lever op til det netop vedtagne åbne data-direktiv. Det betyder, at finansministeren får hjemmel til at føre en offentlig liste over de myndigheder, der anvender undtagelsesbestemmelsen til gebyrreglerne.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 6*, som modificerer denne undtagelse for opkrævning af gebyrer, idet datasæt af høj værdi, der er opført på listen med datasæt af høj værdi, og forskningsdata skal gøres gratis tilgængelig for brugerne.

Til nr. 12

Efter gældende ret findes der ikke regler om videreanvendelse af forskningsdata, da disse er helt undtaget fra reglerne om åbne data.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 11a omhandlende videreanvendelse af forskningsdata.

## UDKAST

Det foreslås, at det fastsættes i *stk. 1*, at ministeren for uddannelse og forskning kan aftale at øge tilgængeligheden af forskningsdata med henblik på, at alle offentlige finansierede forskningsdata gøres offentligt tilgængeligt. Dette gælder både forskning finansieret af det offentlige og forskning udført af offentlige institutioner, hvor der kan være privat finansiering. Efter åbne data-direktivets artikel 10, stk. 1, skal medlemsstaterne støtte tilgængeligheden af forskningsdata ved at vedtage nationale politikker og relevante foranstaltninger, som sigter mod at gøre alle offentligt finansierede forskningsdata offentligt tilgængelige. Det vil dermed være ministeren for uddannelse og forskning, der udarbejder en national strategi for forskningsdata.

I den foreslåede nye bestemmelses *stk. 2* fastsættes, at forskningsdata skal kunne videreanvendes til kommercielle eller ikke-kommercielle formål. Dette gælder dog kun for så vidt forskningsdata, der er gjort dem tilgængelige gennem en institutionel eller emnebaseret datasamling. Dette gælder dog kun i det omfang, at det ikke forhindres af tredjemands intellektuelle ejendomsretigheder.

Det foreslås, at der indsættes en ny *§ 11b*, som regulerer krav til datasæt af høj værdi.

Der er ingen bestemmelser om datasæt af høj værdi i den gældende PSI-lov.

Efter den foreslåede nye bestemmelse bemyndiges finansministeren til at fastsætte nærmere regler om datasæt af høj værdi, der skal være maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og i form af massedownloads, hvis dette er relevant. Forslaget har til formål at implementere åbne data-direktivets artikel 14, hvorefter der er indført en liste over særlige typer af datasæt af høj værdi, som offentlige myndigheder og offentlige virksomheder er i besiddelse af. Det drejer sig om geospatiale data, jordobservation og miljø, meteorologiske data, statistik, virksomheder og virksomhedsejerskab, samt mobilitet.

Ændringen betyder, at finansministeren kan fastsætte nærmere regler om datasæt af høj værdi, således at den stemmer overens med Europa-Kommissionens liste over datasæt af høj værdi, som bliver bestemt ved en gennemførelsesretsakt.

### *Til § 2*

I *stk. 1* foreslås det, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

### *Til § 3*



# UDKAST

I lighed med den nuværende PSI-lov gælder lovændringerne ikke for Færøerne og Grønland. Lovændringerne kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

## Bilag 1

### Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

#### *Gældende formulering*

#### *Lovforslaget*

#### § 1

§ 1. I lov nr. 596 af 24. juni 2005 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, som ændret ved lov nr. 551 af 17. juni 2008 og lov nr. 553 af 2. juni 2014, foretages følgende ændringer:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/2003/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, EU-Tidende 2003, nr. L 345, side 90, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 37/2013/EU af 26. juni 2013 om ændring af direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, EU-tidende 2013, nr. L 175, side 1.«

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, EU-tidende 2019, nr. L 172, side 56.«

§ 2. ---

*Stk. 2.* ---

## UDKAST

*Stk. 3.* Loven finder ikke anvendelse på

1) ---

2) uddannelses- og forskningsinstitutioner og

3) ---

2. I § 2, stk. 3, nr. 2, indsættes efter »uddannelses- og forskningsinstitutioner, «: »jf. dog § 11a,«.

3. Efter § 2 indsættes:

»§ 2a. Loven omfatter videreanvendelse af eksisterende dokumenter og datasamlinger, som offentlige virksomheder er i besiddelse af, jf. dog stk. 2 og 3.

*Stk. 2.* Loven omfatter ikke dokumenter og datasamlinger, som er tilvejebragt uden for anvendelsesområdet for leveringen af tjenesteydelser af almen interesse som fastsat ved lov eller andre retsfor skrifter i medlemsstaterne eller vedrører aktiviteter, der er direkte udsat for konkurrence, og derfor undtaget fra reglerne for offentlige udbud.

*Stk. 3.* Loven omfatter dog kun offentlige virksomheders aktiviteter, der ligger inden for områder, som er underlagt reglerne for offentlige udbud, og hvor offentlige virksomheder

- 1) handler som operatører af offentlige tjenester,
- 2) fungerer som luftfartsselskaber, eller
- 3) handler som EU-redere.«

§ 3. ---

*Stk. 2.* ---

## UDKAST

*Stk. 3.* Ved »dokument« forstås alle informationer uanset medium og enhver del af disse informationer.

*Stk. 4.* Ved »datasamling« forstås registre eller andre systematiske fortegninger, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling.

*Stk. 5.* Ved »videreanvendelse« forstås brug af offentlige myndigheders dokumenter eller datasamlinger til andre kommercielle eller ikke-kommercielle formål end det oprindelige formål, som dokumenterne eller datasamlingerne blev udarbejdet til. Udveksling af dokumenter eller datasamlinger mellem offentlige myndigheder betragtes alene som videreanvendelse, når offentlige myndigheder stiller dokumenter eller datasamlinger, der er omfattet af denne lov, til rådighed for kommercielle aktiviteter.

§ 4. ---

*Stk. 2.* ---

*Stk. 3.* ---

*Stk. 4.* ---

*Stk. 5.* ---

*Stk. 6.* ---

4. I § 3 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ved »offentlige virksomheder« forstås virksomheder, som offentlige myndigheder har en bestemmende indflydelse på ved at myndigheden enten

- 1) besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital,
- 2) råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, som virksomheden har udstedt, eller
- 3) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrationsledelse eller tilsynsorgan.«

Stk. 3, 4 og 5 bliver herefter stk. 4, 5 og 6.

5. I § 3 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Ved »dynamiske data« dokumenter i digital form, som er genstand for hyppige eller realtidsopdateringer.«

6. I § 4 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

## UDKAST

»Stk. 7. Offentlige virksomheder er ikke forpligtet til at overholde denne bestemmelse.«

### § 7. ---

Stk. 2. ---

7. I § 7 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Offentlige myndigheder gør dynamiske data tilgængelige for videreanvendelse umiddelbart efter indsamlingen via egnede API-grænseflader og, hvis det er relevant, i form af masse-downloads.

Stk. 4. Hvis tilgængiggørelsen af dynamiske data for videreanvendelse, jf. stk. 3, umiddelbart efter indsamlingen ville overstige den finansielle og tekniske kapacitet hos den offentlige myndighed og derved pålægge et uforholdsmæssigt stort arbejde, gøres disse dynamiske data tilgængelige for videreanvendelse inden for en tidsfrist eller med midlertidige tekniske begrænsninger, som ikke hæmmer udnyttelsen af deres økonomiske og sociale potentiale uforholdsmæssigt.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder anvendelse på eksisterende dokumenter, som offentlige virksomheder er i besiddelse af, og som er tilgængelige for videreanvendelse.«

### § 8. ---

Stk. 2. Når dokumenter eller data-samlinger er produceret som led i en indtægtsfinansieret offentlig produk-

8. § 8, stk. 2, ophæves og i stedet ind-sættes:

»Stk. 2. Der kan ud over gebyret som nævnt i stk. 1 fastsættes en betaling, som helt eller delvis dækker omkostnin-

## UDKAST

tionsvirksomhed, dvs. hvor den offentlige myndigheds hovedopgave er helt eller delvis indtægtsfinansieret, kan der ud over gebyret som nævnt i stk. 1 fastsættes en betaling, som helt eller delvis dækker omkostningerne ved selve dokument- eller dataproduktionen.

*Stk. 3.* Offentlige myndigheder fastsætter standardgebyrer for videreanvendelse af deres dokumenter og datasamlinger på forhånd.

*Stk. 4.* Den offentlige myndighed skal efter anmodning angive beregningsgrundlaget for det fastsatte gebyr. Den pågældende myndighed skal også angive, hvilke faktorer der vil blive lagt til grund for beregningen af gebyrer i atypiske tilfælde.

gerne ved selve dokument- eller dataproduktionen, når dokumenter eller datasamlinger er produceret

- 1) som led i en indtægtsfinansieret offentlig produktionsvirksomhed, dvs. hvor den offentlige myndigheds hovedopgave er helt eller delvis indtægtsfinansieret, eller
- 2) af offentlige virksomheder.«

**9.** I § 8, *stk. 3*, indsættes efter »Offentlige myndigheder« »og offentlige virksomheder«.

**10.** I § 8, *stk. 4, 1. pkt.* ændres fra »Den offentlige myndighed skal efter anmodning angive beregningsgrundlaget for det fastsatte gebyr.« til: »Offentlige myndigheder og offentlige virksomheder skal efter anmodning angive beregningsgrundlaget for fastsatte gebyrer.«

**11.** I § 8 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Finansministeren sikrer, at der føres en offentlig liste med de danske myndigheder, der som nævnt i stk. 2 kan fastsætte en betaling, der overstiger de meromkostninger, der er forbundet med at stille dokumenter eller datasamlinger til rådighed for videreanvendelse.

*Stk. 6.* Videreanvendelsen af følgende dokumenter og datasamlinger skal være gratis for brugerne:

- 1) Datasæt af høj værdi, der er opført på listen med datasæt af høj værdi, jf. § 11b, og

## UDKAST

2) Forskningsdata, jf. § 2, stk. 3, nr. 2 og § 11a, stk. 2.«

**12.** Efter § 11 indsættes i *kapitel 4*:

*»Videreanvendelse af forskningsdata*

**§ 12.** Ministeren for uddannelse og forskning kan efter aftale med finansministeren fastsætte regler om at øge tilgængeligheden af forskningsdata med vedtagelsen af nationale politikker og relevante foranstaltninger, som sigter mod at gøre alle offentligt finansierede forskningsdata offentligt tilgængelige. Dette gælder både forskning finansieret af det offentlige og forskning udført af offentlige institutioner, hvor der kan være privat finansiering.

*Stk. 2.* Uden at det berører dokumenter hvortil tredjemand har intellektuelle ejendomsrettigheder skal forskningsdata kunne videreanvendes til kommercielle eller ikkekommercielle formål. Dette gælder dog kun for så vidt forskningsdata, der er gjort tilgængelige gennem en institutionel eller emnebaseret datasamling. I denne forbindelse skal der tages hensyn til legitime kommercielle interesser, videndelingsaktiviteter og allerede eksisterende intellektuelle ejendomsrettigheder.

*Datasæt af høj værdi*

**§ 13.** Finansministeren fastsætter nærmere regler om datasæt af høj værdi, der skal være gratis, maskinlæsbare, tilgængelige via API-grænseflader og i form af massedownloads, hvis det er relevant.«

## UDKAST

### § 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

### § 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.